

Nr. 97.

Brasovu,

4. Decembre

1855.

Gazet'a ese de dñe ori, adeca: Mer-
curea si Sambata, Fóle'a odata pe se-
temana, adeca: Mercurea. Pretiului
este pe 1 anu 10 f.; pe diumatate a.
5 f. m. c. inaintru Monarchiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si
pe anulu intregu 14 f. Se prenumera
la tote poste c. r., cum si la toti cu-
noscuti nostri DD. corespondinti. Pen-
tru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

GAZETA

TRANSSELVANIE.

Inscriptiune de Prenumeratiune

la

Gazet'a Transsilvaniei si Fóia pentru Minte, Inima si Literatura pe anulu 1856

totu cu pretiulu designtu de pana acum,
de si ca tote jurnalele isi suira pretiulu dupa caristia ce
domina; asia pretiulu e:

pe 6 luni 5 f., pe $\frac{1}{4}$ 2 f. 30 cr. m. c. in laintrulu Monarchiei;
si 7 f. m. c. (séu 21 sfanti) in tierile neaustrice.

Gazeta va esi ca si pena acum de done ori pe septamana afara
de serbatorile Nascerei si ale Invierii; Fóia o data pe septemana du-
pa modalitatea de pena acum; va depinde inse dela numerulu prenum-
erantiloru imbogatirea Fóiei.

Ca oficiale va publica scirile cele mai insemnante.

Prenumeratiunea se face pe la c. r. oficie postale si la cunoscutii
vechii nostri DD. Corespondenti, ca si pana acumu.

Se asta pentru doritori exemplare de ajunsu atatu dela 1. Ianua-
riu catu si dela 1. Iuliu a. c. cu pretiulu indatinatu.

Scrisorile numai cele francate se voru deschide. Devis'a remane
cea vechia: binele publicu.

Domnii prenumerantii sesi dea acuratu numele postei cei mai de
aprove cu ambe numele, romanu si germanu ori magiaru.

Suntu rogati DD. prenumeranti, ca se grabesca cu prenúmerati-
unea, ca se nu li se intardia tramiterea regulata.

Redactiunea va procede in curatiani'a susfletului si de aci 'ncolo.

fara ca sa-si mai faca programe mari, pentru care apoi sa nu sia
in pusetiune a-si tiené cuventulu. --

Reclamatiunile sa se trimit desfacute si sa aiba Nruu pe adresa
insegnatii, ad. de pe coperta in care se trimit Gazeta infasiurata;
apoi reclamatiuni dupa ani séu semestre intregi facute nu se potu
respecta nici odata. — Dnii, carii au remasn cu refuirea prenúmera-
tiunei indereptu, se binevoiesca a nu mai amana refuirea.

Monarchia Austriaca.

Din Banatu Temesianu.

Despartientulu alu V.

Scole populare, bine sistematizate.

(Urmare din Nr. tr.)

CXXIII.

Locul acela unde au a se cresc prunci in prima loru etate,
sau edificiulu acela se fia acomodatu cerintii de facia, se fia destulu
de largu, ca se nu sia prunci siliti a sedé unulu intr'altulu indesuiti,
— asemenea se fia, catu s'ar puté de naltu, celu pucinu de 10 urme;
pentru ca aerulu celu puturosu, carelo ar' puté se fia, se aiba des-
tulu spatiu a se redica de asupra prunciloru, ca se nu le pota si stri-
ciosu sanetatii; se aiba usie bune si bine umblatore, ferestrii des-
tul de mari pentru lumina debuitore, si deschisore pentru destilarea
aerului; — se fia cu soba, sau cuptoriu incalditoriu de fieru, catu
n'ar puté mai grosu, pentruca subire fiindu se incaldiesce grabnicu,

si face caldura in cateva minute nesuferivera, si earasi grabnicu se
recesce, din care schimbare asia iute a atmosferii din launtru se
potu esca bôle pericolitare de viat'a prunciloru, dara fiindu cuptoriu
mai grosu de tuci, nu asia iute se incaldiesce, dara daca odata sau
incalditu, nu se recesce asia iute, si tiene pusetiunea aerului cam
intr'a asemenea gradu; — si earasi scóla se fia podita din josu, pen-
truca caldura se nu pota absorbi din pamentul celu umedu aburi
vamatatori de sanetate. —

CXXIV.

Edificiulu din launtru séu scóla se fia mobilata cu deplinatate,
adeca se aiba.

1. Scaune pentru sedintia prunciloru, catu s'ar puté mai como-
de, adeca la spate se fia radiemu catu de naltu, ca prunci se se pota
redima pre spate; — se aiba lavitia de sub siediutu destulu de lata,
ca se nu fia siliti a sedé numai cu jumetate de siediutu; din josu se
aiba una primbla sub picioare, ca se nu flenderésca in josu, — ase-
menea lavitia pre care se stea cartile se fia destulu de lata, si nu-
mai un picu pravalita spre princi, ca se aiba destula comoditate candu
scriu, si celu pucinu la unu baiatu sau unu pruncu se aiba 2 urme,
daca nu sar puté se aiba $2\frac{1}{2}$ largime.

2. Catedra séu masa comoda pentru sedintia invetiatoriului, cu
tote ce se atingu si se ceru la o catedra de invetiatoriu.

3. Tabla negra, pentru deprinderea in desemnu, in scrisore si
socota, pentru care se cere se fia catu de mare, si bine facuta si
negrita.

4. Tablitia cuprindietore de A, B, C si in meruntu, si eu litere
mai mari (si se fia table mai multe, care se cuprinda treptaté tote
compunerile silabice pena la cetitulu cuventului intregu, ca numai sci-
indu prunculu ceti de pe ele sa i se dea Abecedariul in mana).

5. Eara paretii scolii se fia ornati, in frontu dupa portretu D.,
nostru Isusu Christosu, la Matei Evang. c. 49, v. 14, 15, inca prove-
diuta si cu portretu celor mai renumite persoane, precum si cele mai
interesante cadre.... Eara ceealalta golitiune se o suplinéscă cele
mai bune mappe, pentru spresiunea ideiloru hraniatore de spiritu, cu-
riositate, si memoria prunciloru.

6. Se aiba orologiu (ceasu), precum si alte debuitore unele
scolare, precum: Globu, sfera, tablitie pentru desemnu, si deliniatie,
linie, circulu, si alte preparative pentru debuitia scolariloru.

7. Afara de cortelu invetiatoriului, si alte cerute edificii pentru
ceruta lui comoditate si incapere, se fia unu locu, unde daca nu s'ar
puté mai largu, baremu 400 urme dreptu patratu, inpregiurat de un
aleu, si presaratu cu arena, pentru esercitiulu gimnasticu alu scolari-
loru, unde sa se pota face jocuri, alergari, sariri si alte produceri a-
comodate puteriloru, la timpulu seu, care dau o intreprindietore pu-
tere trupului, perfectionarea si desvoltarea musciloru, nu mai pucinu
ajutatore si spre vioitiunea spirituala, ba si celu mai flegmaticu tem-
peramentu, prin asemenea intreprindere gimnastica se pierde cu to-
tulu si se stramuta in altulu mai viu; — cine voiesce a se convinge
despre acestu adeveru, se cante bine la prunci scolari, unde au liber-
tatea a se juca dea pilă, pre la unele scóle, unde invetiatorii prece-
pendusi mai bine metodulu scolarinu, nicidcum nu restringu acele ju-
carii — si dicu, ca singuru se va convinge; de exemplu: un pruncu
cu temperamentu flegmaticu, intrandu cu altii in jocu cu pilă, vine
timpulu ca se alerge, inbarbatatu si de strigatele celorulalti, si totu-
deodata cu mare padia ca se nulu lovésca pilă, din care causa cu
fuga sa are a face diserte strategeme; si asia isbutindu odata, cu o
bucuria neintrerupta continua joculu totu mai departe. — Acum dara
scimu fusesce, ca in flegmatici dupa descrierea mai multoru invetiatii,
n'ar puté mai grosu, pentruca subire fiindu se incaldiesce grabnicu, vinele si arteriile, sau canalurile sanguini su inguste, strimte, catu cu

anevoie se strecura sangele prin ele, din care impedeare a sangelui le deurge intristarea, posomorirea, habucia, molitiunea s. a. Dara acum asemenea pruncu prin consotii sei scolari, adusu in pozitie de a alerga, si prin strigatulu acelora inbarbatatu, cauta cu totu de adinsulu, ea se nu pota si lovitu de pila, si silindusi puterile sale pre negandite, totudeauna fara voia sa intetiesce sangele, si curgerea ace-luia prin arterii mai iute afara de firesculu pana acum rendu, si ace-sta adese repetinduse, ori si cum si canalele sangelui sau arteriile debuescu a se intinde, si a se mai largi, si asia pre mereu, mereu, se intempla ca capatandu sangele o mai lesnicioasa amblare prin arte-riile sale, si temperamentulu firesce urmeza ca se va schimba; si mai totudeauna din flegmaticu in sangeanu sau stramutatu. — Asia-dara astfelii de jocu gimnasticu, ca unulu carele multu ajuta, nu e de a se opri, ba e de ne incunjuravera debuintia pentru pruncii de scola, si insusi firea aratandune, ca pruncii cei mici niciodata nu se satură de jocu, fara numai daca se ostenescu. —

(Va urma.)

Monarchi'a austriaca.

**Скотерса де грънаде din церіле австріяче
дп Ієршанія.**

№ 56. — *Mal штіс веќылд, де кандын дін церіде ағстріаче нұсқасынан* атътеса вакате қа дін азылды ачеста, чеңеа че есте о жиынтыларе преа вреднікъ де дінсемпіаты. Аның тапшыларынан түрлі ворсандың деңгепе скимпете, аның adында тілжілоктар да зина дін касале скимпетелі жиңіш ші еспорттың дін цері стрыіне. Акындардың mal nainte de a не фаче обсерваториялық пострие асшыра ачестелі артырылған импортантеле дін атътеса комерциалы, скотемдіктерінде темелік күтегең күтегең дін ісвөрдің оғіншіде ші неоғіншіде dela Bispa.

„Кореспондінда азотріакъ“ не аратъ, къ пътai дп челе din ты треi септъмврi але 15нei Ноемвре с'аd еспортатъ престо Бo-
emia, не ла Odervergд дп Sаксония 81,352 сачи къ 112,383
шкж (а 44 ока) въккate, дпtre каре 87,283 шкж ера съкаръ.
— Алте жърнале не дпкрединцъвъ, къ din Августъ пъпъ ла Но-
емвре а. к. с'аd къшпърятъ шi с'аd скосъ din дерi азтріаче,
тai въртосъ дпсъ din Бугария пътai пептре Пресiа не ла Бo-
денбахъ шi Odervergд 750 mil шъспr (терде) азтріаче de
грънадо de тогъфелъ; саръ къшпърътъра лорд дп прецъл de
шкжлоjкъ а фостъ:

Дн Августъ гръцки фрътосъ (до Българъ)	$7\frac{1}{3}$	Фр. тк.
Септември	"	"
" Октомвре	"	$7\frac{1}{3}$
" Ноемвре	"	$7\frac{5}{6}$

Въпзареа локо да Вісеввртъ.

Еарь съкара Фрѣтбозъ авѣ:

Дл Августа	4	ср.	19	кр.	шк.
„ Сентябрь	4	„	48	„	
„ Октябрь	4	„	56	„	
„ Ноябрь	5	„	6	„	

„Несърце“ „Несърце“ „Несърце“
Атъта пътна, къо о сантъ до спекълантъ боянъ до аша са
афлатъ, карий до съкаръ въ черпятъ пъсичъ, ши къ ачеста дикре
дитеръ пиделе Бъгария до окй къмпъръторилоръ пръсиенъ.

Ашеа дар 750 mil шъсбрі de гръб ші de съкаръ предвітъна към алта къте 6 ф. тк. ші въндсте din деріе аустриаче тра-серъ кътъръ пои $4\frac{1}{2}$, milionе фиорин ардитѣ спъторі, пептъръ към прасцианії нз adесеръ дп церъ бал de хъргие, чи пътъл ардитѣ ші адрѣ. Да ачестѣ предъ таl adaoщe пъциме къръшвиші ші спе-селе кашпирътъорілоръ пе дрѣмѣ, да каре поці сокоті пе зшор-ла о жъшътате milionѣ, дп кътъ съма тогъ ръшасъ дпъспрѣ пептъръ въкате съ факъ пе патръ лзпі чедъ таl пцунѣ 5 milionѣ ф. дп шопетъ спътбре. Алтр'ачеел еспортъл de въкате дпччтѣ, пептъръкъ атътъ прасцианії, кътъ ші вечинѣ Саксоні скот-шореѣ пе да Oderbergrѣ, Bodenbachѣ ші пе да алте ппптъръ.

Тотъ лішea крeззce да фінчепатъ, къ гeберпілд Австріe възъндъ о лъкоміѣ атътъ de mare a вeчіpілоръ асвira чeреале-лоръ австріаche, ва фі сіліt а опрі eспортвлъ лоръ къ totvlъ; чe токта ачeста пz с'a ділтжшплатъ астъдатъ. Гeберпілд Австріe adicъ тrъсcece шi естiшpъ ка шi дn алц' anl шtirъ шi ръпорtвр оffіciale decspre ресултатылъ сeчepішvld din тoтe цeріле iшнepi-лz, eapъ din aчeлеаш aфlъ, къ дn цeріле австріаche сeчepіш-сeб реколтъ реa пz a фостъ pікkyрl, de кътъ пшtaш bapъ, преa-вapъ шi пe алокзrea de тіжлokъ; ашea de екc. дn Австріa de сesd (дn arxidzкатъ) реколта de гръд, съкаръ, орзъ, овъсъ, кар-тоfъ, варзъ (кбрекіg) ш. n. a фостъ къ 9 цvпъ дn 12%, тaш bapъ deкътъ дn anl de кbrжndъ трекvд шi пшtaш съкаra dete ja ви milionъ 400 mil tъcкpъ, прип вртare къ 186,297 тъжi тaш tълt de кътъ сe чeре пепtrъ тpeвtіца локзторілоръ, прип вртare прi-сосадъ ачeста сe пoтe binde фъръ pіch o вeтъшare лa пemtui di-ваapъ. Гeберпілд пz сe дiшeлъ pічideкъ дn kалкълъ съ

Спекуландії стрыіні веніръ ка съ квтперс ыккате din үеріле побстре; еї не дегерь предздрі ыкне, тотині ыпсъ нз ашea тарі, пептркка пріп тржашій съ се потъ скытпі череалеле престе тъ-свръ; пептрз че нз? Пептркъ квтптерьторылай стрыіні нз'і дъ шына ка съ ұлкарчө не тарфа са предзгрі атътѣ дө тарі, ұп-кътѣ ачелеш сокотіте ұлтр'япік кондесік къ къръшшиле челе де-пъртате дела ноз пъпъ ла еї, къ въшіле, тагазіпажеле ші алте спесе пепревъзгте съ нз потъ үінe конкэрінда ұп піаделе din патриа са, чи дінконтръ елд кағть съ ші тай къштіце чева пеп-трз остеңеда са. Еатъ дечі пептрз үе пріп ыпш еспортѣ кътѣ дө таре чреалеле нз се потъ скытпі престе тъ-свръ. Адаоце ла ачеста, къ къ кътѣ інтръ бапі тай шылді ұп тъпіле скономілоръ продзкъторі, къ атътѣ ші челеалте класо дө бтені се ұлтр-тъшескъ ұп тъ-свръ тай таре din ачелеш съте, пептркъ тес-серіешшлі ші пегзеторылай съіе предзблә ла търфіле сале ұп тъсгра ұлтрз каре с'а скытпітѣ пъпна ла локълік петречерей сале, ші а-шea стóрче пріососмлі къштігълай din тъпіле цурапілоръ сътені ші а де пропріетарілоръ тарі ұлтоказ. — Кымкъ предздріле ыккате-лоръ атзпчі къндѣ сечерішшлі есте ыпш, нз се потъ үрка пічіде-кът престе тъ-свръ, фіене dobadъ лістеле тай съсі чітате, ынде ұп кърсъ de 4 ынпі предздріле авіа се свіръ къ кътє 40 кр. а 1 фр. тк. ла тъ-свръ, прекыт ші тай deапробе шаңда Брашовылай ұп Ноембре а. к., не къндѣ спекъла къ гръл, фъіпъ ш. о. кътъръ Шера ротъпескъ съіе предзблә грълай de Франте din 14 фр. ла 20 фр. вв.; ачеста ыпсъ авіа не doaz септътъп, пептркъ спек-куланылі кържандѣ ұші фъкъръ сокотёла ші афларъ, къ къ ачел прещд нз тай потъ скоте піні ыпш грълите ұлрафаръ; ашea предз-ріле еарш рекъзгъръ ла о старе тай портапалъ.

Опѣ алѣ фолосѣ есіндіалѣ ші пътемѣ зіче пеаштептатѣ сімтѣ Аѣстрія дела комерціалѣ къ чеरеале, къ дѣпъче прециалѣ ачес-
дораш пе да тѣто пътеле de граніцѣ intръ тотѣ днѣ аркітѣ ші аэрѣ, ашea ѣртѣ ка ацио да ачесте дѣъ метале повіле съ скажъ
песміттѣ ші кързбріле съ се Andipente. — Дествлѣ атьта, къ
комерціалѣ чеरеалорѣ adвче церіморѣ аѣстріаче впѣ фолосѣ днѣ
тѣто прівіпца дисешипъторѣ ші актівѣ. Днѣпъ дате статістічѣ къ-
лесе de дн. ministere не anil de кържандѣ треквѣ търфіле ім-
портате din цері отрѣне днѣ церіле аѣстріаче днѣпречеа къ 20
а 21 milіоне фр. т. к. пе челе еспортате дела поі днѣ афарѣ,
пріп ѣртаре комерціалѣ аѣстріакѣ сокотітѣ престо тотѣ ера тотѣ
къ атьтеа milіоне пасівѣ. Церіле аѣстріаче пѣ потѣ еши din ач-
стѣ пасівітате комерціалѣ, де кътѣ пышаі пріп вънзареа дѣ про-
дукте екопомічѣ брѣте, кътѣ гръпще, вітѣ щчл. щчл. да стрѣлї.
Дпсъ пептрѣка чіпева съ погѣ binde продѣктю, се чеरе съ аївѣ
прісоод din тржпселе, тотѣодатѣ дпсъ, ка съ аївѣ тіжлобѣ de
компнікъчпе, ad. дрѣшпрї, коръбiero пе апе ші капале щчл. кътѣ
се погѣ mal въпѣ mi mal твлте, пептрѣ къ алтінітреа гръпело
локзіторіорѣ дпгариel mal потѣ зъчea дпкъ суте de anil днѣ гро-
піле челе пептбрссе, днѣ каре се пччезеекѣ ші се стрікѣ, преккѣт
ші къпненалѣ din Apdealѣ дпшї погѣ міпѣ пъпшоіалѣ пынь да
а d а веніре, сеѣ погѣ ппнѣ тъпіле днѣ sing ші а лъса тѣтѣ
продѣктюпна пытai днѣ гріжа патгрел.

Еаръ пентръка съші фактъ чипева брешкаре идеъ деспре на-
търа чеа тъпосъ а пътжитвлът Ծлгаріеі ші Трансільваниеі, съші
дисемпне тъкар атъта, къ Ծлгаріа ші пътъ акът, adikt по лъгъ
кълтъра че о аре, продъче не an^d de тіжлокъ ші апъше: гръб,
ла 12 милионе тъсврі австр., ad. mal тълатъ декътъ тъто церіле
австріаче de коропъ цермане ші італіане, ар пътъ фі дисъ ші
дандоитъ, — апои песте 13 милионе тъсврі де съкаръ, пъкшотъ
ші чева зрезъ 11%, милионе ті продъктъ дп пъстърі (Фасоле,
шашъре, линте, вобъ) ла 1½ милионъ, ші пътai дп картофі скоте
12 милионе тъсврі, ad. mal пъднъ декътъ Boehmia ші тълатъ таі
пъднъ декътъ Галиція, линса дисъ де картофі дп пріосовлъ ал-
торъ продъктъ тълатъ таі пътритбре пічідекътъ нз дисофъ врео
гріжъ таре ка дп Церманія, unde лішескъ алтеле. — Еаръ про-
дукціяne Ardeалътъ дп череале де totъфелвлъ се сокотеште, къ
зла къ алта не опъ ла 14 милионе тъсврі австріаче. Б.

AUSTRIA. Biena. Ка солѣ аркедитатѣ ла кртея Bieni, венї Cip. Хамілтон Сеймбр din Англія токма ѣп зіеле ачесте. Дѣпъ сосице авѣ солвѣ Mapel Британіе о конференцѣ язпѣ вѣ министрѣвѣ прімарів авѣ кабінетѣвѣ ла Bieni гр. Бюлѣ. Ренѣмѣлъ бѣнѣвѣтѣвѣ ачествіа дипломатікѣ дпсевѣлъ твлѣ респектѣ.

— Кроація прімі дп врта преапалтеі отържр ордінъчкое пептв реглареа реферіцелорд літвістіче не ла офіціеле сале. Прінтр'зпд смісі пресідіалд алд тавлеі вападе din 2. Октобре а к. се порбчешіте, ка тітла de „літоралд кроатік“ съ се стрътвте дп піспіреа de „черквлд Фіштей“ дп кътд ші по үндө е літва італіанъ чеа domnіtore. Котерцвлд літвістік дп тоатъ Кроація ші Славонія къ дерегъторіеле сале централе, пректм ші къ дерегъторіеле члорвладте цері de король требве съ се ціпъ дп літва першапъ, офіціеле жздекъторешті de пріма інстанці ad. жздекъторіеле челе mai тічі требве съ кореспондеце къ та- біла вапалъ пептеште; съ іа афаръ пітai жздекъторіа din Фішт

към літва італіанъ. Літва офіціаль а таємна вапале с фъръ ес-чепцівне пътнай чеа пешцівскъ. Кореспондінда жъдекъторіелоръ de instanța прімъ къ adminіotratіa черкірілоръ поте съ фіо цер-таикъ, італіанъ орі кроатікъ. Літва офіціаль дно не да жъдекъторії ші таємна вапале в пътнай пешцівскъ, не да челелалте жъдекъоръ дно не се претинде некондіционатъ. — Пільнеріе партіелоръ се потѣ фаче съё пешціште, съё італіенште орі кроаціште. Длайліе жъдекъоръ съ воръ прімі деслічіре де пар-тіелоръ дно літва матернъ. Ресолюцівне се, воръ да дно літва, дно каре ва фі фъкътъ пегідівпее датъ. Протоколе дно не dec- пре пертрактъріле ворвале да жъдекъоръ се воръ фаче пътнай дно літва цертаикъ.

— Пептре топографі ші статістічі къпрінде „Лібка“ не апъл 1856, впъ алманакъ алъ впілі консіліаръ din Boemіa, пеште дате статістічі дітересанті deespre пропріетатае де пътніпѣ че се афъ дно тъпіле посесорілоръ челоръ шарі, а аристократілоръ дно Boemіa. Дно ачеле стъпненште таємна бохемікъ, шарнадія да 1685 реалітъді, тоши, дінтре каре зпеле аж дінтидере de 20 тілібрі пътрате. Протоколе капіталъ алъ ачесторъ реалітъді стъ din 316 волгіл дно фоліо, къ къті 300 паціне ші не хъпгъ про-токољ се маі афъ 1690 таємна інстриментале. Предзіл реалі-тъділоръ се афъ дно 1850 дно 962,946 шезіне грошіде боешіче, 31,175,841 фр. помін., 89,360,853 ф. вв., 92,405,696 фр. тк., 83,000 ф. рен. ші 14,027 галіні. Се поте къ предзіліе ачес-тіа аж фостъ отържте din веакіріле 17 ші 18, дар' аверіа а-честа пътнай дно тъпіле пропріетарілоръ шарі не в підінъ дін-т'ро щаръ de 953 тіле пътрато ші зпіде се афъ да 4000 локзі-торъ! —

— Ап прівінца регілърі пільділоръ професорешті не да шімнасіеле челе, каре се пільгескъ din фонділоръ пібліче съё съп-але статілі, аж ешітѣ дінале opdinъчні, дно каре чеа маі тікъ платъ de професоръ, дітърітѣ de професоръ івлікъ opdiaprls ва фі 700 фр. тк. не апъ, афаръ de акідінгіде деченале, адекъ, ретіперадіа de 100 фр. тк., че се къвіне да професорій чеі че аж сервітъ зече anl, ші 200 ф. да чеі че сервіръ 20 anl. Челелалте пільді професорешті сіє трептатъ, дно регілъріа че о'а проіектатъ. Шімнасіеле ретінъ дно дітпіріріса дін тіле аж оптъ класе, тутъ асеменеа ші дітпіріріа стідіелоръ ші а брелоръ, къ адасві къ професорій чеі окнаші къ коректіріле літвістічіе воръ маі підінъ бре не съптьшпъ, адікъ таксітъді de 17 бре. —

— Ministerівле de інстрікцівне піблікъ в маі еміс о ор-динъчніе черкіларъ, каре прівінте да дін'одчереа впілі ші opdinatei dicіcіlіne школастіче. Дітвіцірівле се прівінте ді-на ка єсеплі de піттаре впілі; ші колякіреа таітгаре дітві-ділоръ, впіреа ші дітпіріпъ дітцеленчерае дін, піттаре дін ашешатъ ші пічі кътѣ сътіацъ орі decpіcіtіbore de алці, ді-деленчніе дін ші съправегіреа інспекторілоръ съп прівітіе ка-пеште фокіръ, дно каре се копчініръ тутъ разеле kondічірі школаре. —

Cronica strâna.

RУСІА. Одеса, 25. Ноемврь. О певіе шаре, се скріе, къ аж пегдъторій къ паспартеле, къчі чіпе вреа се къльторескъ орі да Галіція, орі дін Прічіпіате din Бесарабіа, требзо съші чеаръ маі дітълі словозеніе dela фепералівъ Ліздерсъ, каре а-філдіссе тутъ кам' діндірітатъ ші не іертънді не nime съ dea ачестъ вбів де кътѣ джеслі дно персонъ, аша трекъ ші кътѣ 3 ліні ші пегдъторій къ греѣ потѣ прімі паспарте. Карантіна de кътъ Прічіпіате с'а редікіатъ dela 4 зіле да 2 септъшпі ші граніда аічі е дін фантъ дікію. Е de шіpare дно, къ да Ск-ліені се къдеміште впілі поділ преоге Прітъ, не заде шарце др-тъді да Іаші, ші къ трапе се маі adзіпаръ кътъ Прітъ. — Банка комерчіаль дітпірітескъ din Odessa не маі вреа съ піль-тескъ дно спілторе, чи се даі пітнай вілете де але банкілі, де зпіде брізъ тутъ пештілціпі, фіндікъ кърсілі сілітѣ аж віле-тілоръ дікікъ не в порічітъ. Агіо а сітѣ да 15%, ші афаръ de жарафі літмае в пештілціпі din каса грехтъді де а скімба хъртіе. —

Поста din вртъ. Абіа не cocl а треіа зі о фіа de сіра din жърпаляе Bienel ші не не адчіе декътѣ пеште шітіръ din къшілі дін рескоівіа асіатікъ, кътъ Карасілі варъш фі асал-татъ фъръ озкескъ. Ап 3. Ноемврь ad. komandă Mіzravieff ко-мандантълі росескъ впілі атакъ кътъ сатълі de лъпгъ фортъ, дно сърпінсъ къ перде de 30 торді ші 50 ръпіші; апрінсъ дно съ-пітілі сатъ кънді не ретрасеръ. Отер, дно кътъ се спіне, а ажкіпсъ да Китаю ші а діштіїпдатъ къ ва асалта четатеа. Чер-касіанъ не се преа аратъ къ тарі сімнаті кътъ Отеръ. — Ап Крімъ пітніка ноі. — Din Rусіа се маі скріе, къ с'а проіектатъ планъ пептре фортіфікареа Московії ші а Петерсбургілі. — Пар-ламентълі англікъ е кішатъ не 31. Іанвар. — Флота din валтика с'а ре'пторсъ а касъ, къчі шареа дічепіб а дігіеа.

Мліціеа бібліотечелоръ діn Nordamerіka.

Кърділе ші жъріале, адікъ къ впілі къважтъ тіпартілі дін къ-поскітѣ ка чеа, таі впілі тіжілокъ де къльтъръ пептре оменіме. Піпъ ла че тъсіръ тініратъ с'а дін'пітре дікігорій чеі de ат-тіптрае къ тутълі практичі аі реппілічіe Nordamerіkane de а-честъ адевъръ тіпптітіоръ, съ къпісскъ орі чіпе din вртъблоре date статістічі:

Статіріе Nordamerіche, каре авіа с'а дін'пітре de 80 anl ші локзіторій кърора не трекъ престе 20 тілібіе сіфете, аж 15,615 бібліотече къ 4 тілібіе 636,411 томбрі de кърді. Din ачесте бібліотече 1217 съп пібліче къ 1,446,015 томбрі; варъ 1988 къ 542,321 томбрі de кърді съп але тутъ атъторъ школе de Dіmіnіka, ла каре тірде тутъ тіперіма пегзіторескъ, ше-серіешъ ші агріколъ, пептрека съ репедескъ челе дівъдате дін шкіле, съ таі аждъ ші кътѣ о дітвіцілъръ поізъ, тутъодатъ съ къпісскъ ші кърді de ачелеа, каре се дін'пі de месеріа ші клема-реа дін'пі спре а се фолосі de еле; 213 бібліотече къ 942,321 томбрі съп але тіблоре дін'пі палте, кътъ ціппасій, коледігіръ, академіш. a., варъ 130 къ 58,350 томбрі се дін'пі de кътева бісеріе ші епіскопі. Бібліотече de статѣ, de каре се афъ дін фіекаре ціръ се ё цървіцъ din каре есте котпісъ рецвіліка nordamerіканъ, не лъпгъ кърді таі аж ші туте хрісбове ші до-къмінте прівітре да губерній ші adminіstrъчіе ш. a.

Престе ачестеа се пітніръ форте туте резпівні, касініръ, атепеэръ de але дітвіцілъръ, лічевръ, школе комерчіале не да туте орашёле ші четъціле, каре апоі ліші аж ші бібліотече дін'пі бінеджестрате. Бібліотече школоре діn Dіmіnіka съп тутъ-одатъ бібліотече пептре попоръ, дін каре бімені дно че аж е-шітѣ din бісерікъ, дін локъ съ тірдъ не да кърчте, іптръ аколо ші діші кітѣ о картіе коръсплізеторе да шесеріа лі. —

Nordamerіkanі къ дін'пітареа дін'пі дін туте рамбріле кълт-реі аж рішіпіатъ не челе маі шалте попобъ ало літне векі ші афаръ de брео 5—6 падіні еропене туте челелалте се потѣ пітні барбаре се ё челе дін'пілі сешибарбаре дін'пілі дін'пі-зілоръ, каріл аж шітітѣ съ дішпредізъ атътѣ de мініпіатъ теоріа шітіцелоръ къ практика віеді, кътъ дікъ nordamerіkanі аж маі туте бібліотече de кътѣ орікаре статѣ еропеанъ, апоі ші флота дін'пі есте маі шаре дікътѣ а орікъръ алтѣ статѣ ші ком-терчізлі дін'пі маі дін'пінсъ кіарѣ ші дікътѣ аж Апгліе. Форіче ші фаръш феріче de ачеса піціпіе, каре се афъ дітвіцілъ дін'пі зе-треа дарвіръ чеіштішті ші шітажтішті!

Прекът бібліотече, ашеса ші жърпаляе діn Nordamerіka съп маі пітніръсіе декътѣ орі зпіде аіреа; атътеа жърпаляе ако-ло, къді абоцілі не да поі ваі de нол. Dіmіnіza, кътъ осе-біре! Ап Amerіka есте рішіпіе таре ало чіті кърді ші жър-паляе; не да поі дікъ ші ачеле класе de бімені каре аж дітві-цілъ кътевіа карте, дін'пі впілі лъкіръ маі пре жосѣ de карактерзлі дін'пі а чіті кърді ші жърпаляе, къ атътѣ маі зпілі а'ші da па-зіліе не ачелеаш; пептреа фіекаре се дін'пі пре cinemі маі ді-твіцілъ дікътѣ съ аівъ че дітвіціа, фіе тъкар ші din картеа чеа маі цеіаізъ. De аічі пештіпіца, de аічі ші ровіа спірітълі.

Tîr'a romanescă si Moldavîa.

„Ліпбінцареа впілі школы тілітаре.

(Kontinzarе din Nr. tr.)

КАПІТӨЛӨЛДІ АЛЪ IV.

Персоналълі школе.

Art. XIX. Персоналълі ва фі прекътѣ зіртеазъ:

Ad ministratіa.

Опілі командантъ інспекторъ ка шедереа ші маса дін ін-стітутъ.

Опілі директоръ стідіелоръ, асеменеа.

Опілі офіцеръ дін'піріпіатъ ка прівігіреа сервіцізлі din лък-тілоръ школе, ші а інстрікціе агіпгътіоре de есірчілі тілітаре, асемене.

Треі съб-офіцеръ дін'піріпіацъ ка атъпіпітіеа сервіцізлі din лък-тілоръ школе, ші каре воръ ажкіа не офіцеръ дін'піріпі-зілоръ есірчіліоръ тілітаре; впілі din el ва фі дін'піріпіатъ ка інстрікціа теорікъ ші практикъ а кълъріділі... асемене ка ше-дереа ші маса дін'пі інсітутъ....

Опілі проф. de математичі... Опілі проф. de фісікъ ші хімікъ.

— костомографіе, цеогра-
фіа фісікъ ші статіс-
тікъ.	— десемпілі.
— фортіфікаціе.	— елементе de дірентъ
adminіistratівъ чі-
вілъ.
— артілеріе.	— література ші історіе
літва фрапчезъ.
— ліцісладіе ші adminis-
траціе тілітаръ.	— літва пертапъ.
— арта тілітаръ.	— літва росескъ,

Doi maistri de arme.

Un medik. — Un casieră băzătoare că casă și masă.

Un grafieră — acemenea ca și masă.

Un portară doborătoră. — Doi șimeri. — Un rândăș.

O femeie acasă la jocăriile. — Patru spălătorii. — Doi în firme. — Trei țigări.

КАПИТОЛІЙ АЛІ В.

Б 3 д ж е т 3 л 3 ш к о л е І.

Арт. XX. Фіе каре елеві від пільти о пінсіє de . . . галбені, ші деоесівіті се від діндестла din 3лесале тіжлоче від дінвръкшіптеа, вілформа, кърділе ші алте обіекте требітіре за стідіїле сале.

Арт. XXI. Пенсійле пептру жімътате din елеві din фіече дівісіе се ворѣ пільти de статѣ; еле дінвръдіндіссе дін зечімі, се ворѣ da спре плати дінтрігъ, сад дін парте а пенсіє елевіорѣ че пів ворѣ фі дін старе а о пільти дін тоталітате сад дін парте; біне дінделегіндіссе къ фіекаре ва фі datòrіs а контріві dіn тіжлобчеле сале; ші къ аче че ворѣ фі дін старе а дінделіні пенсія пів се ворѣ пітва фолосі de сівінгіа пічі дін totvілі пічі дін парте.

Арт. XXII. Съмеліе че къпрінді пенсійле елевіорѣ не конта статві, ші тратаментеле персонажіві ворѣ компоне віддіжетві шкблей, ші се ворѣ ръспанде dіn требінц din піраграфві хотържіті пептру ачесті сіжршіті.

Арт. XXIII. Пептру келхеліе інсталациі шкблей ші ачеліе а дінзестрърі къ обіектелі почесаре ші алте пепревъзите, се віа фіе біл віддіжет віспліментарѣ.

Ачесті съпіті челе дінвія візіе але шкблей тілітаре. N'амб дінсемпіті аічеса декъті чеса че се къвіна а дінтра неапъраті дінтр'віпі декреті de фірмара. Деоесітіле програме ші регуляменте че прескіпі пірділе інстрікціе че шкблей аре de целі, адіністрадія din лънітру, сервісіві, поліція ші дісчіліна пів поті фі декъті о аплікаціе а ачсторѣ прінчіпі. Ачеліе регуляменте ле аші пресента, дінданть че неамб асігвра къ шкблей п'ар маі фі дін старе de проіекті. Ші дін адевърѣ пів пітвіті інсіста діндестла асіпра півові че аветі de ачесті інсітітіде. N'е статѣ, къті de мікѣ, кървіа съ ліпсéскъ асеміне ашезъмпіті; ші пічі локѣ de алътараре пів аветі. La поі тітъ льтіа о штіе ші o zіче.

Челе маі тіліте съпіті de дінвітъціті, еар дін чеса че прівеште арматі, маі totvі e de фікіті; o адіністрадія тілітаре de ашезаті пів пініору дін арматі Европеі чівілісате, o скімбаре дінсемпіті de фікіті дін інстрікціа сад шкблей солдатві, o інстрікціе серіосъ, спечіалъ de datѣ офідеріорѣ, de тітіе арматі, креареа вілі корпі de үеніш шчл. Дін кържінді пітві віті фі клемаці a da пепті къ інімічі пошті, a пів апъра ціера ші къ арматі дін тілі; дін пітві пріпівреа дін фітъ а реформаторѣ че се сімті неапърате, віті пітва фіе опоаре пітвілі пострі ші теріта вітіорві че пів се прегътіште.

Статві Moldo-ромъні, віліфікаті ші дінтрісіті de Бесарбія, се пітві півне дін алътараре къ Піемонтві; фіе віті маі підіпі декъті піемонтеці? Amб mіndі історіе пістре ші претенсійорѣ че аветі de a фі o баріеръ дінtre Nopdі shі Opentі.

Дісъ лъкіррі съпіті маі аlesč че констітуті о арматі, deoесіті de організаціе; віна адіністрадія а корпіві ші дісчіліна віне дінделеасъ. Кънді пів лъпгъ ачесті, арматі віпеште авантаціві de a авеа офідері вілі, атвічі еа асігврѣz opdinivlі ші вітіору дін неамві.

Чеса маі фітъсъ пітві а коропеі вілі съверані, zіче архідіка Каролі, есте вілі вілі цепералъ. Amб dopi ka жіпіца ністъ че дінвръцішізъ каріера артіорѣ съ се пітвінці de рес-піндея че асіті асіпры; чеі че асіпірѣ la градврѣ съ се факъ demnі de a ле окіпа. Odatъ побледа ромъні прівіа ka вілі прівілії алъ сеі datoria сервісіві de арматі. Пептру чеі маі тілі din жіпі пошті, піпі акті, a дінвръціша каріера артіорѣ, aш фістъ а авеа прівілії de a пірта o вілформъ. Dar пре-къті раса пів фіе пре monachі, пічі вілформа пів констітуті пе солдаті.

Пів лъпгъ дівотаментві, сакріфічіе че аморвлі патріе сад а гіоріе пітві съ'ї дінспіфіе, діла адевъратві остеані се чеі вілі ширѣ de къпштінгі неапърате. Ачесті віті арътіо la вріме; еар' акті віті обсерва къ чеса че констітуті съперіорітатеа артіорѣ аліате, (съперіорітате неконтестать асіпра а-челорѣ тіскілешті) есте пів лъпгъ браввра оштепіорѣ конвінші de дірпітатеа целвілі че вітіррескѣ, маі аlesč інстрікціа чеа

рарѣ, аші zіче воіосъ, спечіалітатеа чеа десъвжршіті а офідеріорѣ.

Аш браввра есте традішіональ сад дін съпіе la neamvі французі? Віедераті kъ пів; патріа отенескъ e зіла пістте totvі. Тітіе neamvіріле съпіt de o потрівъ de браввра ші се аратъ астѣ-фелі, кънді копії лорѣ pітrвpші de o кredingъ че o дінспіфіе діа фрадії лорѣ de арматі, конвінші de прінчіpіlі opdinivlі, алъ дісчіліne, ші kondamnі de a totvіpterpіcіa шtіiпde, дінтрепрінді маі аlesč o касъ фріптъ. Кънді дінсъ пе лъпгъ ачесті ент-сіаствілі glorіe, аморвлі патріe, цеілілі komandantvі съпіt сібde стеагвілі ліптъторѣ, кредемті kъ totvі че e пітіпчіосъ фіріе отенешті се пітві есекта. —

(Пітві віа зіма.)

БОЛЕТИНЪ ОФІЧІАЛЬНЫЙ.

Nr. 5250. civ.

Е Д И К Т 3.

Лічітареа вінілі тішкъторіе din авеа ретасъ de пегвідъторівілі врашовеа пів Іенаке Стеріо.

Дела ч. р. претвръ а Брашовві се фіе пріпі ачесті къпокті: La котвіла череро а твітврорѣ кліропомілорѣ реташі dіn репъсатві din 29. Октоб. 1854 дін Брашовѣ пегвідъторіе Іенаке Стеріо, къ ресолюціе de істъзі с'а кончесъ, ка съ се вінілі къ лічітареа жідекътореасъ тітіе ефектеле тішкъторе че се дініл de вінілі ретасъ de елі, преквт: Предібсе, жівасе, арціптъріе, тобіле, хайні, претене шчл., ші ачесті с'а opdinatѣ пе 20. Дечешвръ 1855, la 9 оре de dimiñeda, ші дін касъ de ліпсъ ші a doa zi, дін каса віддівіе репъсатві, дін Скеів віліда Фіркобіе Np. 461.

La ачесті се дінвітіа зіа вітіорі de a къпітъра къ ачелі адаасъ, къ інвентаріві, macel ретасе се пітві bedé аічі дін офічіе дін бріле офічіале, ші къ пітві пе лъпгъ дінспіреа прецвілі съ ворѣ вате.

Брашовѣ, 27. Ноемвръ 1855.

(2—3) Чет. ч. р. жідекъторіе делегатъ.

Nr. 4366. Civ.

Е Д И К Т 3.

Дела ч. р. претвръ а Брашовві се півблікъ, къткъ, фіндікъ la zіva opdinatѣ de лічітареа din 29. Ноемвръ а. к. п'аі віпіт къпітъръ, ка съ фігъдіе скъ ла есеккітіа bindere а касеі ліп Dmіtіrіe ші Ana Crindia Np. 712, рътвніе акті алъ doilea termini de лічітаре пе 21. Дечешвръ а. к. la 9 оре de dimiñeda.

Брашовѣ, 1. Дечешвръ 1855.

(2—3) Din консілівілі ч. р. претвръ.

Nr. 4580. Civ.

Е Д И К Т 3.

Дела ч. р. претвръ а Брашовві се фіе къпокті, къткъ la п'шіреа къраторві зіа авеа ретасе de Daniel Xainprіk, I. v. Dr. Вартон, се кончеде de noă binderea къ лічітареа пе калеа жідекътореасъ каса Np. 13 a. b. c. d., четате, хліда вітії, че се дініе de maca ретасе алъ Daniel Xainprіk, ші спре скопілі ачесті се opdinі фітъцішареа пе 27. a ліпі ачестіа, la 9 оре дін пітві de пръпзі, дін каса жідекъторіе, зіде се пофескъ вітіорі de a o къпітъра, къ адаасъ, къ kondidіvіle de вінізаре, естрактвілі протоколарѣ ші інстрімента de прецвіре се поті bedé аічі дін бріле офічіале дін еспедітвілі преторіалі.

Брашовѣ, 5. Дочешвръ 1855.

(2—3) Din консілівілі ч. р. претвръ.

Кърсвріле la вірсъ дін 14. Дечешвръ к. п. стаіз ашea:

Аціо la галвіні дінпірътешті	14 1/4
" " арціптъ	10
Акціїе вапкві	919
Дінпрімѣтві din 1854	97 1/4
чез півніаціа din an. 1854	77 1/16
Овлігаціїе металіс веіл de 5 %	74 7/8
Дінпрімѣтві de 4 1/2 % deila 1852	59 1/8
de 4% detto	
Сорділі deila 1839	

Аціо дін Брашовѣ 15. Дечешвръ n.:

Азрвіл (галвіні) 5 ф. 17 кр. ин. Арціптълі 13 %.